

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України
“Про зайнятість населення” щодо стимулювання створення нових робочих
місць суб’єктами малого підприємництва”,
внесеного народним депутатом України Устенком О.О.
(реєстраційний номер 3812 від 08 липня 2020 року)

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України “Про зайнятість населення” та запровадити проходження особами стажування на суб’єктах малого підприємництва з метою набуття практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов’язків на новому робочому місці та перевірки і встановлення відповідності роботі, що проводиться до початку працевлаштування особи на умовах, визначених договором про стажування.

Положення законопроекту потребують доопрацювання з урахуванням принципу юридичної визначеності з огляду на таке.

За умовами законопроекту на правовідносини щодо стажування осіб на суб’єктах малого підприємництва поширюється законодавство про працю, окрім вимоги, встановленої частиною 4 статті 24 Кодексу законів про працю України (далі – Кодекс), яку виключено відповідно до Закону України від 28 грудня 2014 року № 77-VIII “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці”.

Положення законопроекту щодо оплати часу стажування за умовами, погодженими у договорі про стажування, але не нижче розміру половини мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, суперечать статті 43 Конституції України щодо права осіб на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом, та не узгоджуються із статтею 95 Кодексу стосовно встановлення заробітної плати у розмірі, не нижчому від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Крім цього, статтями 26-28 Кодексу врегульовані правовідносини щодо встановлення випробування на працівників при прийнятті на роботу з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається.

Умовами законопроекту не передбачається участі осіб, які проходять стажування, у загальнообов’язковому державному соціальному страхуванні, наслідком чого може бути порушення прав цих осіб, гарантованих статтею 46 Конституції України. Так, Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон) та законами про інші види загальнообов’язкового державного соціального страхування передбачено зв’язок реалізації прав на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, із тривалістю та розмірами сплачених єдиних внесків.

Отже, положення законопроекту суперечать Конституції України, не узгоджуються із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

У Рішенні Конституційного Суду України від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 зазначено про те, що принцип юридичної визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Разом з цим, у доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25-26 березня 2011 року, зазначено про те, що юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права; держава зобов’язана дотримуватися та застосовувати у прогнозованій і послідовний спосіб ті закони, які вона ввела в дію; юридична визначеність передбачає, що норми права повинні бути зрозумілими і точними, а також спрямованими на забезпечення постійної прогнозованості ситуацій і правових відносин; юридична визначеність означає також, що необхідно у цілому дотримуватися зобов’язань або обіцянок, які взяла на себе держава перед людьми (поняття “законних очікувань”).

Крім цього, реалізація норм законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину бюджету Пенсійного фонду України та Державного бюджету України, що потребує врахування думки Міністерства фінансів України.

Всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб’єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

20.07.2020